

امیر اہلسنت جون گا لہیون

سنی

پیشکش:

مجلس المدینة العلمیة (دعوت اسلامی)

ترجمو:

ٹرانسلیشن ڈیپارٹمنٹ (دعوت اسلامی)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ڪتاب پڙهڻ جي دعا

ديني ڪتاب يا اسلامي سبق پڙهڻ کان پهريان هيٺ ڏنل دعا پڙهي
چڏيو اِن شَاءَ اللهُ جيڪو ڪجهه پڙهندا ياد رهندو، دعا هي آهي:

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَأَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ
ترجمو: اي الله عَزَّوَجَلَّ اسان تي علم ۽ حڪمت جا دروازا کولي ڇڏ ۽ اسان تي
پنهنجي رحمت نازل فرما! اي عظمت ۽ بزرگي وارا!

(مستطرف ج ۱ ص ۴۰ دار الفڪر بيروت)

طالب غم
مدینہ
بقيع
و
مغفرت

(نوٽ: اول آخر هڪ ڪپيرو درود شريف پڙهي ڇڏيو)

رسالي جو نالو: امير اهل سنت جون ڳالهيون
چاپو پهريون: رمضان المبارڪ 1443 هـ، 30 اپريل 2022
تعداد:
چاپيندڙ: مڪتبه المدينه عالمي مدني مرڪز فيضانِ مدينه باب المدينه ڪراچي

مدني التجا: ڪنهن کي به هي ڪتاب ڇاپڻ جي اجازت ناهي

ڪتاب خريد ڪندڙ توجهه فرمائين

ڪتاب جي ڇپائي ۾ ڪا وڏي خرابي هجي يا صفحا گهٽ هجن يا بائبنڊنگ
۾ اڳتي پوئتي ٿي ويا هجن ته مڪتبه المدينه سان رابطو فرمايو.

شيخ طريقت، اميرِ اهل سنت، بانيء دعوتِ اسلامي، حضرت علامہ
دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ

مولانا ابو بلال محمد الياس عطار قادري رضوي

جو اردو زبان ۾ رسالو

امير اهل سنت جون ڳالهيون

پيشڪش

اسلامڪ ريسرچ سينٽر (دعوتِ اسلامي)

ترجمو

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوتِ اسلامي)

هن رسالي جو آسان سنڌي زبان ۾ ترجمي ڪرڻ جي وس آهر ڪوشش
ڪئي آهي. جيڪڏهن ترجمي يا ڪمپوزنگ ۾ ڪٿي ڪا ڪمي
بيشي نظر اچي ته ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ کي آگاه ڪري ثواب جا حقدار
بڻجو.

رابطي جي لاءِ:

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوتِ اسلامي) عالمي مدني مرڪز فيضانِ مدينه
محلہ سوداگران پراڻي سبزي منڊي ڪراچي

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: ✉ translation@dawateislami.net

فهرست

- 1 ..... امير اهل سنت جون ڳالهيون
- 1 ..... دَرُود شريف جي فضيلت
- 2 ..... وڏيون ڳالهيون نه ڪندا ڪريو.
- از: امير اهل سنت حضرت علامه مولانا محمد الياس عطار قادري رضوي
- 2 ..... دَامَتْ بَرَكَاتُهَا الْعَالِيَه
- 4 ..... مان اخبار پڙهڻ کان چو بچندو آهيان؟
- 6 ..... عطارين جي لاءِ بشارت
- 8 ..... امير اهل سنت دَامَتْ بَرَكَاتُهَا الْعَالِيَه ڪتابون ڪيئن لکندا آهن؟
- 9 ..... ڪتاب لکڻ جا احتياطات
- 12 ..... دعوتِ اسلامي جو چاڻيندو!
- 13 ..... منهنجي ڏاڙهي ڪيئن نڪتي؟ (حڪايت)
- 14 ..... الله پاڪ کان عافيت گهرو.

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ دَسُو اللّٰهُ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

امير اهل سنت جون ڳالهيون

(هي رسالو امير اهل سنت جي حڪمت پري ڳالهيون تي مشتمل مضمونن مان تيار ڪيو ويو آهي)

دعاءِ جانشين امير اهل سنت: يا الله پاڪ! جيڪو به مڪمل رسالو ”امير اهل سنت جون ڳالهيون“ پڙهي يا ٻڌي وٺي، ان کي نيڪ ٻانهن جي نقش قدم تي هلا.

اٰمِيْن بِجَاہِ النَّبِيِّ الْاَمِيْن صَلَّوْا اللّٰهُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

دُرود شريف جي فضيلت

هڪ صوفي بزرگ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا ته مان مسطح نالي هڪ شخص کي مرڻ کان پوءِ خواب ۾ ڏسي ڪري پڇيو: ”الله پاڪ توهان ڪهڙو معاملو فرمايو؟“ چيائين: ”الله ڪريم مون کي بخشي ڇڏيو.“ مون پڇيو ته ٻڌايائين: ”هڪ ڀيري مون حديث پاڪ جي هڪ وڏي عالم کي عرض ڪيو مون کي ڪا حديث پاڪ سند سان لڪرائي ڇڏ. جيتوڻيڪ حديث لڪرائيندي جڏهن سيد عالم صَلَّوْا اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم جو مبارڪ نالو آيو ته مُحَدَّث صاحب درود پاڪ پڙهيو، ان کي ڏسي مون به وڏي آواز سان درود پاڪ پڙهيو، جڏهن اتي وينل ماڻهن ٻڌو ته انهن به درود پاڪ پڙهيو جنهن جي برڪت سان الله پاڪ اسان سڀني کي بخشي ڇڏيو.“

(القربة لابن بشڪوال، حديث: 63، ص 66)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِيْب! صَلَّی اللّٰهُ عَلَی مُحَمَّد

وڏيون ڳالهيون نه ڪندا ڪريو

از: امير اهلست حضرت علامه مولانا محمد الياس

عطار قادري رضوي دامت بركاته العالیه

حضرت عمر بن عبدالعزيز رحمته الله عليه پنهنجي پٽ عبدالملڪ کي نصيحت ڀريو هڪ خط روانو فرمايو جنهن ۾ هڪ نصيحت هيءَ به هئي: ”پنهنجي گفتگو جي ذريعي فخر ڪرڻ يعني وڏيون وڏيون ڳالهيون ڪرڻ ۽ خود پسندي کان بچندا رهو.“ (حليۃ الاولياء، 5/310)

اي عاشقان رسول! اسان کان به جيڪو سٺو ڪم ٿيندو آهي اهو صرف الله پاڪ جي رحمت ۽ ان جي فضل ئي سان ٿيندو آهي، انهيءَ ۾ اسان جو پنهنجو ڪو ڪمال ناهي هوندو، پر ڪجهه ماڻهو مختلف موقعن تي فخر ڳالهيون ڪندا ۽ پنهنجي باري ۾ وڏيون ڳالهيون ڪندي ناهن ٿڪيا مثلاً ”اسان جيڪو دين جو ڪم ڪيو آهي اهڙو ڪڏهن ڪنهن ناهي ڪيو، مون جيڪو ڪتاب لکيو آهي اهڙو ڪڏهن ڪنهن ناهي لکيو يا اهڙو ڪتاب ڪو لکي ته ڏيکاري، منهنجي بيان دوران ته هڪ ماڻهو به اٿي ناهي ويندو، ان جي ڪم جي اسان جي ڪم جي اڳيان ڪا حيثيت ئي ناهي! منهنجي علم جي اڳيان فلاڻي جي علم جي حيثيت ئي ڇا آهي؟ هو ته اڃان ٻار آهي، اسان ته هن ميدان جا پراڻا رانديگر آهيون وغيره“ هن طرح جون ڪيئي وڏيون وڏيون ڳالهيون اسان وٽ ماڻهو عام طرح ڳالهائي ڇڏيندا آهن جيڪي انهن کي نه ڳالهائڻ گهرجن ياد رهي ته ٽڪر جا مختلف سبب ۽ انداز وغيره حجه الاسلام امام محمد بن محمد بن محمد غزالي رحمته الله عليه پنهنجي ڪتاب ”احياء العلوم“ ۾

بيان فرمايا آهن، جيتوڻيڪ پاڻ رحمۃ اللہ علیہ زبان جي ذريعي تکبر جي حوالي سان لکن ٿا: ”مثلاً هڪ عبادت گذار فخر جي طور تي ٻين عبادت گذار ماڻهن جي باري ۾ زبان درازي ڪندي ۽ انهن جي عيب جوئي ڪندي چوندو آهي ته فلاڻو عبادت گذار آهي ڪير؟ ان جو عمل ڇا آهي؟ ان کي بزرگي ڪٿان ملي؟ مون ايتري عرصي کان نفل روزو ناهي ڇڏيو، نه عبادت جي سبب راتين جو سٽو آهيان، روزانو هڪ ڀيرو قرآنِ ڪريم ختم ڪندو آهيان جڏهن ته فلاڻو شخص سحري تائين سٽو پيو هوندو آهي ۽ تلاوتِ قرآن به گهڻي ناهي ڪندو. فلاڻي ماڻهوءَ مون کي تڪليف ڏيڻ چاهي ته ان جو پٽ مري ويو يا مال لتجي ويس يا هو بيمار ٿي ويو وغيره، اهڙي طرح ڊبيل لفظن ۾ پنهنجي ڪرامت جي به دعويٰ ڪري رهيو هوندو آهي، ايئن ئي هڪ عالم فخر ڪندي چوندو آهي: مان مختلف فنن جو جامع آهيان، حقائق کان آگاهه آهيان، مون مشائخ ڪرام مان فلاڻي فلاڻي کي ڏٺو آهي، لهنذا تون ڪير ٿيندو آهين؟ تنهنجي فضيلت ۽ تنهنجي اوقات ئي ڇا آهي؟ تو ڪنهن سان ملاقات ڪئي آهي ۽ ڪنهن کان حديث جي سماعت ڪئي آهي؟

هي تمام ڳالهيون اهو انهيءَ ڪري ڪندو آهي جو سامهون واري کي حقير ۽ پاڻ کي عظيم قرار ڏي.“ (احياء العلوم، 3/430 ملخصاً)

ڪجهه ماڻهن جي عادت هوندي آهي ته ”هو هن طرح چوندا آهن ته پنهنجو مريد آهي، منهنجو شاگرد آهي،“ مون کي (يعني سگِ مدينه کي) اهو به سنو ناهي لڳندو، ها ضرورت مطابق چوڻ الڳ ڳالهه آهي يا وري جيڪڏهن ڪا وڏي پهتل هستي هجي جهڙي طرح منهنجي مرشد ڪريم غوثِ پاڪ حضرت شيخ عبدالقادر جيلاني رحمۃ اللہ علیہ فرمايو:

”مُرِيدِي لَا تَخَفُ اللَّهَ رَبِّي“ يعني منهنجا مرید متان خوف ڪرين، الله پاڪ منهنجو رب آهي.“ (مدنی پنج سورہ، قصیدہ غوثیہ، ص 264) ته هي انهن کي سونهي ٿو، انهن جو اهڙي طرح ڳالهه ٻولھ ڪرڻ ڪوئي معيوب ناهي. ڪجهه ماڻهو ڪنهن کي دعا ڏيندي چوندا آهن ته ”وڃ بچا! وڃ پٽ! وڃ پيء! منهنجي دعا تو سان گڏ آهي،“ مون کي ته اهي جملا چوڻ به ڪجهه مناسب ناهن لڳندا، الحمد لله اهڙي طرح چوڻ جي منهنجي عادت ناهي. جيڪڏهن ڪنهن کي دعا ڏيڻي به آهي ته هيئن چوڻ گهرجي ته الله ڪريم آساني ڪري، الله خير ڪري، ان شاء الله سڀ بهتر ٿي ويندو، البتہ هي چوڻ ته ”منهنجي ماءُ جي دعا مون سان گڏ آهي“ هي الڳ شيءِ آهي، انهيءَ ۾ حرج ناهي الله ڪريم بين گناهن سان گڏوگڏ زبان جي آفتن کان به محفوظ فرمائي. آمين بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

(ماہنامہ فيضانِ مدينہ، فروري 2022) (1)

مان اخبار پڙهڻ کان چوڻچندو آهيان؟

هڪ پيري ڪنهن مون کي هڪ پمفلٽ ڏنو جنهن ۾ ڪنهن جي طرف ڪجهه عيب منسوب ڪيا ويا هئا، مون اهو پمفلٽ پڙهي بغير ڪيسي ۾ رکي ڇڏيو ۽ اهڙي طرح غور ڪرڻ لڳس ته جيڪڏهن مون پمفلٽ کي پڙهيو ته ڪٿي گناهه ته نه ملندو؟ پوءِ مون پمفلٽ ڏيڻ واري جي توجهه ان پهلو ڏانهن ڪرڻ جي لاءِ ان کان پڇيو ته ان کي پڙهڻ ۾ ڪيتريون نيڪيون ملنديون؟ ان جواب ڏنو: نيڪي ته ڪابه نه ملندي، مون چيو

¹ هي مضمون 4 رَجَبُ الْمُرْجَبِ 1441 هـ مطابق 28 فيبروري 2020ع جي عشاء جي نماز کان پوءِ ٿيڻ واري مدني مذاڪري جي مدد سان تيار ڪري امير اهلست دامت بركاتهم العاليه کان سنوارائي پيش ڪيو ويو.

جنهن جي باري ۾ هي پمفلٽ (لکيو ويو) آهي جيڪڏهن ان کي اها خبر پئجي وڃي ته تو مون کي هي پمفلٽ ڏنو ۽ مون ان کي پڙهيو ته هو خوش ٿيندو يا ناراض؟ ان جواب ڏنو: ناراض. مون چيو ته جنهن پمفلٽ جي پڙهڻ ۾ نقصان ئي نقصان هجي ته ان کي پڙهڻ ئي نه گهرجي. لھذا مون اھو پمفلٽ ضايع ڪري ڇڏيو. اي عاشقانِ رسول! جهڙي طرح مسلمان ۾ پاتيون ويندڙ بُرايون پُرپُٺُ ذڪر ڪرڻ غيبت جڏهن ته ان جي اندر اهي بُرايون نه پاتيون وڃڻ جي صورت ۾ بيان ڪرڻ بهتان سڏرائيندو آهي اهڙي طرح لکي ڪري ڇاپڻ جو به معاملو آهي، بنا اجازتِ شرعي مسلمان جي ڪردار ڪشي حرام ۽ جهڻم ۾ وٺي وڃڻ وارو ڪم آهي، چاهي اهو زبان سان چئي ڪري هجي، اخبار جي ذريعي هجي يا پمفلٽ جي صورت ۾ هجي. جيڪي احڪام زبان سان چوڻ جا آهن. اهي ئي قلم سان لکڻ جا به آهن، جيئن منهنجا آقا اعليٰ حضرت، امام اهل سنت مولانا شاه امام احمد رضا خان رحمۃ اللہ علیہ فرمائن ٿا:

أَقْلَمُ أَحَدُ الْإِنْسَانِ (قلم به هڪ زبان آهي.) جيڪي زبان سان چوڻ جا احڪام آهن اهي ئي قلم تي (به آهن). (فتاوىٰ رضويه، 607/14) لھذا اهڙيون اخبارون، اهڙا اشتهار، ۽ پمفلٽس جيڪي مسلمانن جي عيبن ۽ اوڻائين تي مشتمل هجن انهن جي پڙهڻ ۽ ٻڌڻ کان پاڻ کي بچايو. منهنجي معلومات جي مطابق موجوده زماني ۾ تقريباً اخبارون بي پرده عورتن جي تصويرن ۽ گناهن پيريل تحريرن سان پڻ لبالب آهن، اڄڪلهه شايد ئي ڪا اخبار اهڙي هجي جنهن ۾ مسلمانن جي عزت جو تحفظ هجي، ڪڏهن ڪو مسلمان وزيراعظم تنقيد جي نشاني تي هوندو آهي، ته ڪڏهن صدر، ڪڏهن وزيراعليٰ جي شامت ايندي آهي ته ڪڏهن گورنر جي، مطلب ته سياستدان هجي يا عام مسلمان اخبارن ۾ عام طور

سڀني جي عزت تارتار ڪئي ويندي آهي، خاص طور اليڪشن جي ڏينهن ۾ ڪجهه ماڻهو ٽهمن ۽ غيبتن سان ڀريل بيان ڏيندا، اخبارن ۾ ڇاپيندا ۽ خوب الزام هڻندا آهن. اهڙي صورتحال ۾ پاڻ کي گناهن کان بچائڻ ڏاڍو مشڪل هوندو آهي، انهن سببن جي ڪري مان اخبارون ناهيان پڙهندو غير شرعي اشتهاڙ ۽ گناهن پريا پمفلٽس پڙهڻ کان بچندو آهيان. ها! جيڪڏهن ڪنهن جي بُرائي سان ٻئي کي نقصان پهچڻ جو انديشو هجي ته شرعي اجازت ۽ سٺين سٺين نيتن سان گڏ ماڻهن کي ان جي نقصان کان بچائڻ جي لاءِ گفتگو يا تحرير ۾ بقدر ضرورت صرف انهيءَ بُرائي جو ذڪر ڪري سگهجي ٿو. اي ڪاش! هر مسلمان پنهنجي عيبن تي نظر رکي، ٻين جا عيب بيان ڪرڻ يا لکي ڪري ڇاپڻ جي بدران ڍڪڻ جي ڪوشش ڪندي ان جي جان ۽ مال ۽ عزت جو محافظ بڻجي وڃي. الله پاڪ اسان کي ٻين جي عيبن تي نظر رکڻ بدران پنهنجي عيبن کي تلاش ڪري انهن کي پري ڪندي رهڻ جي

توفيق عطا فرمائي. اَمِينُ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

(ماہنامہ فیضانِ مدینہ ربیع الآخر 1442) (1)

عطارين جي لاءِ بشارت

نَحْمَدُهُ وَنُصَلِّي عَلَى رَسُولِهِ الْكَرِيمِ، أَمَّا بَعْدُ

الحمدُ لله جڏهن کان مون هوش سنڀاليو آهي، مان پياري محبوب ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي محبت جا چشما اڀرندي محسوس ڪيا آهن. عشق رسول جو جام مون کي منهنجي غوثِ پاڪ پياريو، منهنجي

¹ هي مضمون رسالي: فيضانِ مدني مذاڪرو (قسط: 33) ”برائي جو بدلو چڱائي سان ڏيو“ جي مدد سان تيار ڪري اميراهلسنت دامت بركاتهمُ العالیه کان مزيد مشورا و ني پيش ڪيو وڃي رهيو آهي.

اعليٰ حضرت پياريو **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِمَا** الحمد لله مون تي اهو خصوصي فيضان آهي جو مون کي سرڪار مدينه سان، انبياءِ ڪرام **عليهم الصلوٰة والسلام** سان، تمام صحابه ڪرام سان، تمام اهل بيت اطهار سان خصوصي طور تي شهادت ڪربلا سان تمام گهڻو پيار آهي **رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ اجمعين** اولياءِ ڪرام **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِم** سان تمام گهڻي محبت آهي خاص طور غوثِ پاڪ **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ** سان مان وڏي عقيدت رکندو آهيان، الله پاڪ جي رحمت سان سادات ڪرام جو احترام پنهنجي رڳ رڳ ۾ محسوس ڪندو آهيان ۽ مان اُميد ڪيان ٿو ته ان شاء الله جيڪو منهنجي ذريعي غوثِ پاڪ **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ** جو مريد ٿيندو، عطاري ٿيندو ان شاء الله اهو ڪڏهن به، ڪڏهن به، ڪڏهن به، پياري پياري آقا محمد مصطفيٰ **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**، تمام انبياءِ ڪرام **عليهم السلام**، تمام اهل بيت اطهار بشمول مولا مشڪل ڪُشا علي المرتضيٰ، شيرخدا ۽ حسين ڪريمين ۽ تمام صحابه ڪرام بشمول حضرت امير معاويه **رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ اجمعين** انهن پاڪ هستين سا غداري نٿو ڪري سگهي بلڪ جيڪو ڪنهن ٻئي جامع شرائط شيخ جو مريد هوندو ۽ منهنجي سلسلي ۾ طالب هوندو، ان شاء الله اهو به انهن پاڪ هستين کان ڪڏهن به باغي نه بڻجندو.

دعاء عطار: ياالله پاڪ! مون جيڪو چيو (ان) جي لڄ رک، منهنجا مولا 25 رمضان المبارڪ 1439 هجري تي مون حُسن ظن جي بنياد تي هي ڪجهه ڪلما نگران شوريٰ حاجي عمران عطاري جي مطالبي تي عرض ڪيا آهن. اي الله! منهنجي لڄ رک ته ايئن ئي ٿئي، اسان سڄي عمر انبياءِ ڪرام **عليهم السلام** جي، صحابه ڪرام **عليهم الصلوٰة** جي، اولياءِ ڪرام **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِم** جي محبتن جو دم پريندا رهون. سرڪار اعليٰ حضرت مولانا

شاه امام احمد رضا خان رحمۃ اللہ علیہ جا ڳڻ ڳائيندا رهون انهيءَ تي اسان جو خاتمو ايمان سان ٿئي.

اَمِيْن بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِيْن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

(ماہنامہ فيضانِ مدينه ذوالقعدة الحرام 1439)

اميراهلستت دامت بركاتهم العاليه ڪتابون ڪيئن لکندا آهن؟

هڪ مدني مذاڪري ۾ سڊني آسٽريليا کان هڪ ٻار ”عبدالله عطاري“ سوشل ميڊيا جي ذريعي شيخ طريقت علامه مولانا محمد الياس عطار قادري دامت بركاتهم العاليه کان سوال ڪيو ته توهان (600 صفحن جو) ڪتاب ”فيضانِ نماز“ لکيو ته ڇا ان جي لکڻ سان توهان جي هٿن ۾ سور نه ٿيو؟

اميراهلستت دامت بركاتهم العاليه ان جي جواب ۾ جيڪو ڪجهه ارشاد فرمايو ان جو خلاصو هي آهي ته عام طور تي ڪتاب هڪ ڪلاڪ يا هڪ ڏينهن ۾ ناهي لکيو ويندو ۽ نه ئي لڳاتار لکندي رهڻ جي ترڪيب هوندي آهي، هاڻي ته ڪمپوزنگ جو دور آهي، مون کي ڪتاب جي ڪمپوزنگ ناهي ايندي دعوتِ اسلامي جي ”مجلس المدينة العلميه“ جي طرفان ڪافي مواد ڪمپوز ٿيل به ملي ويندو آهي، ڪجهه مشورو ڏئي گهرائڻو به پوندو آهي، ڪجهه ڪتابن مان ڪڍي ڪمپوز به ڪرائڻو پوندو آهي، جڳهه جڳهه تي قلم به هلائڻو پوندو آهي، ڪم جي دوران وچ ۾ Gaps (وقف) به ايندا رهندا آهن انهيءَ ڪري هٿن ۾ سور رهڻ ضروري ناهي، جي ها هن پيري منهنجي هٿ سان اهڙو معاملو ٿيو، ڪڏهن ڪڏهن قلم پڪڙڻ سان منهنجي هٿ جون آڱريون اڪڙجي وينديون آهن، ته مون حڪيم صاحب جو ٻڌايل علاج ڪيو، جنهن سان الحمدللله منهنجون آڱريون نيڪ ٿي ويون هاڻي به ڪجهه نه ڪجهه لکڻ

جو ڪم ته ڪري رهيو آهيان پر الحمد لله ڪيئي ڏينهن کان منهنجون اڱريون ناهن اڪڙيون، پر ظاهر آهي ڪم ڪندي ڪڏهن انسان کي تڪليف ٿي به سگهي ٿي، پڻ لکڻ هڪ دماغي ڪم به آهي لکندي ڪڏهن دماغ به ٽڪاوت جو شڪار ٿي ويندو آهي.

اي عاشقان رسول! جيڪي مون سان محبت ڪن ٿا، اوهان غور فرمايو ڪتاب ڪيتري محنت سان لکيا ويندا آهن پر توهان مان ڪيترا ئي آهي هوندا جيڪي مڪتبه المدينه جا ڪتاب ۽ رسالا پڙهڻ ته پري جي ڳالهه انهن کي کولي به نه ڏسندا هوندا! توهان جو مون تي ان معنيٰ ۾ رحم ڪرڻ ۽ همدردي ڪرڻ گهرجي، جو مان الله جي رضا حاصل ڪرڻ جي لاءِ اوهان ئي جي لاءِ لکندو آهيان، ته منهنجا مدني پٽ ۽ مدني نياڻيون انهن ڪتابن کي پڙهن ۽ پنهنجي آخرت جي بهتري جو سامان ڪن. الله پاڪ اسان کي سٺين سٺين نيتن سان گڏ مڪتبه المدينه کان Print ٿيڻ وارا ڪتاب ۽ رسالا پڙهڻ جي توفيق عطا فرمائي.

اٰمِيْن بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِيْن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

(مدني مذاڪره، 23 جمادى الأولى 1441 هجري) (ماہنامہ فيضانِ مدينه شوال المڪرم 1441)

ڪتاب لکڻ جا احتياط

تصنيف ۽ تاليف جي ذريعي دين جو پيغام ماڻهن تائين پهچائڻ هي هڪ پُراڻو طريقو آهي، هي جيتري قدر اهم آهي ايتري قدر مشڪل به آهي، تحريري ڪم ۾ ڪيئي طرح جي احتياطن جي سخت ضرورت (هوندي) آهي هن حوالي سان چند ڳالهيون عرض ڪيان ٿو:

❁ ديني ڪتاب، رسالو يا مضمون لکڻ ۾ هميشه الله پاڪ جي رضا کي سامهون رکڻ گهرجي، عزت ۽ شهرت جي تمنا نه رکي وڃي، حُبّ جا

کان بچندي ڪتاب تي پنهنجو نالو جيتوڻيڪ جائز آهي پر اصل مقصد الله پاڪ جي رضاءِ جو حصول هئڻ گهرجي. لکندي اهو خوف هئڻ گهرجي ته مون جيڪو ڪجهه لکيو آهي ڪٿي ان جي سبب آخرت ۾ ڦاسي نه پوان، تحرير جي معاملي ۾ اخلاص جو معاملو به نهايت نازڪ آهي، نفس ۽ شيطان انسان کي مختلف طريقن سان رڳو ڪاري ۽ پنهنجي واه واه جي شوق ۾ مبتلا ڪرڻ جي ڪوشش ۾ لڳل رهندا آهن.

❁ ياد رکو! آيتن ۽ حديثن شريفن جي پنهنجي مرضي سان تفسير ۽ شرح ڪرڻ حرام آهي، صرف مفسرين و شارحين جي راءِ نقل ڪئي وڃي، ايئن ئي شرعي مسئلا لکڻ ۾ به نهايت احتياط جي ضرورت آهي، ڪٿي ڪا گناهه جاريه جي صورت نه بڻجي وڃي. ❁ ڪجهه مصنفن جي تحريرن ۾ شرعي غلطيون پاتيون وينديون آهن ڪم و بيش ويهه سال پهرين انهن ئي ڳالهين کي ڏسندي غالباً 2000ع ۾ اسان مجلس تفتيش ڪتب ۽ رسائل بڻائي هئي ته جيئن مصنف پنهنجي ڪتابن جي شرعي تفتيش ڪرائي سگهن. ❁ پنهنجي تحرير ۾ غير محتاط لفظن جو انتخاب، دلي جذبات جي تاثير نه هئڻ جي باوجود عاجزي تي مشتمل فقرا (يعني جملا) لکڻ ۽ ڪوڙي مبالغه آرائي کان ڪم وٺڻ آخرت ۾ پڪڙ جو سبب بڻجي سگهي ٿو. اسان جا بزرگانِ دين رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِمْ لفظن جي استعمال ۾ وڏا محتاط هئا، احياءُ العلوم جي ٽئي جلد ۾ آهي: حضرت ميمون بن ابوشبيب رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: مان وٺو خط لکي رهيو هئس ته هڪ حرف تي اچي رکجي ويس ته جيڪڏهن هي لفظ لکي ڇڏيان ٿو ته خط خوبصورت ٿي پوندو پر ڪوڙ کان دامن نه بچائي سگهندس، پوءِ مون اهو لفظ ڇڏڻ جو عزم ڪري ورتو ته ڀلي منهنجو خط خوبصورت نه ٿي پر مان اهو لفظ نه لکندس. (احياءُ العلوم، 169/3)

هي ته اسان جي بزرگانِ دين رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِمْ جي تحرير ۾ احتياطون هيون پر

اڄ ڪلهه جي ڪجهه مضمونن ۽ آرٽيڪلن ۾ سچ ۽ ڪوڙ جي پرواهه ناهي ڪئي ويندي، اهڙو لکڻ کان بهتر آهي انسان قلم رکي ڇڏي. ❀ نعت شريف، منقبت ۽ نظم وغيره لکڻ ۾ وڌيڪ احتياط جي حاجت آهي ڇو ته ان ۾ ڪلام جو وزن برابر رکڻ، رديف ۽ قافيه نپائڻ جي لاءِ ڪيئي ڀيرا غير شرعي يا غير محتاط شعر به مرتب ٿي ويندا آهن تنهنڪري سلامتي ۽ عافيت انهيءَ ۾ آهي ته جيڪو مضبوط عالمِ دين، فن شاعري ۾ ماهر ۽ لفظن جي ذخيروي جو حامل نه هجي اهو حمد ۽ نعت وغيره منظوم ڪلام مرتب ڪرڻ جي ڪوشش نه ڪري. هن ميدان ۾ وڏا وڏا شاعر جن ۾ نعت گو شاعر به شامل آهن انهن به غلطيون ڪيون آهن ۽ اهڙيون اهڙيون شرعي غلطيون ڇڏي دنيا کان رخصت ٿيا آهن جو **الْأَمَانُ وَالْحَفِيفُ**. لکڻ وارن انهن جا مثال تائين لکيا آهن ته فلاڻو ايترو وڏو شاعر هو، ايترا ايترا ڪلام لکيائين، نعتون به چيائين پر هي هي غلط ڳالهه لکي ويو. ❀ **الْحَمْدُ لِلَّهِ!** منهنجي تمام تحريرن جي شرعي تفتيش ٿيندي آهي ايسيتائين جو مان هڪ پمفلٽ به لکندو آهيان ته ان جي شرعي تفتيش ڪرائيندو آهيان، الله ڪريم اسان کي تحرير ۾ حُبّ جاھ رياڪاري ۽ شرعي ۽ اخلاقي غلطين جي آفتن کان بچائي ۽ صرف اهائي ڳالهه لکڻ جي توفيق عطا فرمائي جيڪا ان کي راضي ڪرڻ جو سبب بڻجي. ⁽¹⁾

اٰمِيْنَ بِجَاہِ النَّبِيِّ الْاَوْمِيْنَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

(ماہنامہ فيضانِ مدينہ جولائي 2021)

¹ هي مضمون 6 رمضان المبارڪ 1442ھ جي رات مطابق 18 اپريل 2021ع جو نماز تراويح کان پوءِ ٿيڻ واري مدني مذاڪري جي مدد سان تيار ڪري اميرِ اهلستِ دامت بركاتهمُ العالِيهه کي ڏيکاري ضرورت مطابق ترميم ڪري پيش ڪيو وڃي پيو.

دعوتِ اسلامي جو ڇا ٿيندو!

شيخِ طريقت، اميرِ اهلست حضرت علامہ مولانا ابوبلال محمد الياس عطار قادري **دَاعَتْ بَرَكَاتُھُمُ الْعَالِيہ** کان مدني مذاڪري (25 شعبان المعظم 1440ھ بمطابق 20 اپريل 2019ء) ۾ سوال ٿيو ته ڪجهه ماڻهو چون ٿا: ”جيسيتائين توهان (يعني اميرِ اهلست) موجود آهن تيسيتائين دعوتِ هلندي رهندي، ان کان پوءِ نگران صاحبان ۽ اراڪين شوريٰ وغيره سڀ وڪرجي ويندا ۽ پوءِ نه ڄاڻي ڇا ٿيندو! ان جي حقيقت ڇا آهي؟“ پاڻ **دَاعَتْ بَرَكَاتُھُمُ الْعَالِيہ** جواب ۾ ارشاد فرمايو: ڪجهه ماڻهو اهو سمجهن ٿا ته منهنجي مرڻ کان پوءِ دعوتِ اسلامي ختم ٿي ويندي، ان شاء الله ايئن نه ٿيندو الحمد لله مون پنهنجي اولاد ۽ تمام دعوتِ اسلامي وارن کي مرڪزي مجلسِ شوريٰ جي اطاعت ڪرڻ جي تاڪيد ڪئي آهي ۽ ڪيئي ڀيرا مدني مذاڪرن ۾ ۽ وڏين راتين جي اجتماعن ۾ اهي اعلانات به ڪيا آهن ته اسان کي دعوتِ اسلامي ۾ مرڪزي مجلسِ شوريٰ جي هيٺان رهي ڪري ئي ڪم ڪرڻو آهي، مرڪزي مجلسِ شوريٰ جي مخالفت ناهي ڪرڻي، دعوتِ اسلامي ڪو ڏڪان يا ترڪو (يعني وراثت) ناهي جو منهنجي مرڻ کان پوءِ منهنجي اولاد ۾ تقسيم ٿيندو بلڪه دعوتِ اسلامي ۾ جيڪو ڪم ڪندو ان کي سلام آهي. الله پاڪ جي فضل ۽ ڪرم سان مرڪزي مجلسِ شوريٰ ڪم ڪري رهي آهي ۽ ڪندي رهندي، مرڻو سڀ کي آهي جيڪڏهن ڪنهن جي انتقال سان دين جو ڪم رکجي وڃي ها ته ڪائنات جي سڀ کان وڏي هستي جو جن جي بدولت اسان کي اسلام مليو يعني اسان جي مڪي مدني آقا **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** جي ظاهري پردو فرمائڻ جي باوجود دين جو ڪم نه رکيو ته الياس قادري ڪهڙي حساب ۾ آهي! ان جي مرڻ سان ڇا ٿئي ٿو!

جيڪو منهنجي لاءِ دين جو ڪم ڪري ٿو اڄ کان ئي ان کي خدا حافظ! ۽ جيڪو الله پاڪ جي لاءِ دين جو ڪم ڪري ٿو اهو اڄ به ڪري ۽ منهنجي مرڻ کان پوءِ به ڪري، اهو نه سوچي ته الياس قادري هليو ويندو ته هيئن ٿي ويندو يا الياس قادري کان پوءِ ڇا ٿيندو؟ اهي سڀ شيطاني وسوسا آهن انهن کان اسان سڀني کي بچڻ گهرجي، جيئن به ته ڪجهه ٿي سگهي ٿو، اهڙيون ڪئي تحريڪون هونديون آهن جو جن جا قائد زندهه ۽ صحت مند هوندا آهن پر انهن جون تحريڪون ختم ٿي وينديون آهن. بهرحال هي منهنجي وصيت آهي ته منهنجي مرڻ کان پوءِ به توهان کي دعوتِ اسلامي جي مرڪزي مجلس شوريٰ کي ئي فوقيت ڏيڻي آهي، هيءَ جيئن چاهي ايئن دعوتِ اسلامي جي ذريعي دين جي خدمت ڪرڻي آهي، مرڪزي مجلس شوريٰ سان ڪڏهن غداري ناهي ڪرڻي ۽ جيڪو مرڪزي مجلس شوريٰ جي مخالفت ڪري ان جو ساٿ ناهي ڏيڻو. الله پاڪ خيانت ڪندڙن جي نظربند کان منهنجي دعوتِ اسلامي کي، منهنجي دعوتِ اسلامي وارن کي ۽ منهنجي لاڏلي مرڪزي مجلس شوريٰ کي محفوظ رکي ۽ انهن سڀني کي اخلاص سان دين جي خوب خدمت ڪرڻ جي سعادت بخشي.

اٰمِيْنَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِيْنِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

الله ڪرم ايسا ڪرے تجھ پہ جہاں میں اے دعوتِ اسلامي تری دھوم مچی ہو

(ماہنامہ فیضانِ مدینہ شوال المکرم 1440)

منهنجي ڏاڙهي ڪيئن نڪتي؟ (حكايت)

شيخ طريقت، امير اهل سنت حضرت علامه مولانا ابوبلال محمد الياس عطار قادري رَأَمَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ فرمائين ٿا: وَرَهَهُ پراڻو واقعو آهي، باب

الاسلام (سنت، پاڪستان) جي هڪ شهر ”نواب شاھ“ ۾ هڪ 17 سالن جي اسلامي ڀاءُ جي گهاتي ڏاڙهي ڏسي مون تعجب جو اظهار ڪيو، انهيءَ تي هن انڪشاف ڪيو ته مان چهري تي رڍ جو کير هڻندو هيس. مون مارچ 2017 ۾ ان اسلامي ڀاءُ سان رابطو ڪري تصديق چاهي ته انهيءَ ٻڌايو ته توهان 94_1993 ۾ جڏهن ”نواب شاھ“ آيا هيو، هي ان وقت جو جو واقعو آهي، هاڻي منهنجي عمر 41 سال ٿي چڪي آهي، الحمدلله مان 10 سالن جي عمر ۾ مڏني ماحول ۾ اچي ويو هيس ۽ عمamu شريف به سجائي ورتو هيم. منهنجي ڏاڙهي نه پئي نڪتي، اسان جي گهر هڪ شخص کير ڏيڻ لاءِ ايندو هو، اسان ان کي ”چاچا حاجي“ چوندا هياسا انهيءَ مون کي عمامي شريف ۾ ڏسي ڪري خوشي جو اظهار ڪندي چيو: تو بڪري يا رڍ جو ڪچو کير چهري تي لڳائيندو ڪر ان شاء الله ڏاڙهي نڪري ايندي، ته مون چيو: کير به اوهان ئي آڻي ڏيو. جيئن ته اهو جڏهن جڏهن بڪري يا رڍ جو کير کڻي ايندو هو، مان سمهڻ کان پهرين ڏاڙهي ڦٽڻ جي جڳهه تي هڻندو هيس، ۽ فجر جي لاءِ اٿندو هيس ته چهرو ڏوٽندو هيس. مون ڪيئي ڀيرا ايئن ڪيو ۽ الحمدلله کير لڳائيندي رهڻ سان آخرڪار منهنجي ڏاڙهي به نڪري آئي ۽ گهاتي به ٿي وئي. (مايانامه فيضانِ مدينه رجب المرجب 1438)

الله پاڪ کان عافيت گهرو

ڪروڙن حنبلين جا پيشوا حضرت امام احمد بن حنبل رحمته الله عليه فرمائن ٿا ته مان قرآن ڪريم ياد ڪندو رهندو هيس، پوءِ جڏهن علم حديث ڏانهن مائل ٿيس ته ان علم ۾ منهنجي مشغوليت وڌي وئي ۽ مون پاڻ کي چيو ته قرآن پاڪ ڪڏهن ياد ڪندس؟ ته مون پنهنجي رب

ڪان دُعا گهري ته ياالله! حفظِ قرآنِ ڪريم جي سعادت عطا ڪري مون تي احسان فرمائ. پر ان وقت ”عافيت“ جا لفظ نه چيا هئا، (دعا قبول ٿي پر ان جي قبوليت جي صورت ايئن بڻي جو) جڏهن مون کي قيد ڪيو ويو ته انهيءَ دوران مون قرآن ڪريم ياد ڪري ورتو. لهنذا الله پاڪ ڪان جڏهن توهان ڪنهن حاجت جو سوال ڪيو ته گڏوگڏ عافيت به گهرندا ڪيو. (مناقب امام احمد، ص 57)

اي عاشقانِ رسول! عافيت جو مطلب آهي سلامتي. لهنذا مثلاً الله پاڪ ڪان نوڪري جي لاءِ دعا ڪرڻي آهي ته هن طرح دعا گهرو ته ياالله پاڪ! فلاڻي نوڪري جيڪڏهن منهنجي حق ۾ بهتر آهي ته مون کي عافيت ۽ سلامتي سان اها نوڪري ملي.

رب ڪريم ڪان صرف عافيت ئي گهرڻ جي اهميت جي متعلق 4 فرامين آخري نبي **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**: (1) الله پاڪ جي پياري نبي **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** جي بارگاهه ۾ هڪ شخص حاضر ٿي ڪري عرض ڪيو: اي الله جا رسول! سڀ ڪان افضل دعا ڪهڙي آهي؟ ارشاد فرمايو: پنهنجي رب ڪان عافيت ۽ دنيا ۽ آخرت جي پلائي گهرو. ٻي ڏينهن حاضر ٿي ڪري وري ان عرض ڪيو: اي الله جا رسول! سڀ ڪان افضل دعا ڪهڙي آهي؟ نبي ڪريم **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** انهيءَ جي مثل (يعني پهرين ڏينهن جيڪو جواب عطا فرمايو هو انهيءَ طرح جو) جواب ارشاد فرمايو. ان شخص تي ڏينهن حاضر ٿي ڪري وري اهو ئي سوال ڪيو، رسولِ رحمت وري ان جي مثل جواب ڏئي ڪري ارشاد فرمايو: جڏهن توکي دنيا ۽ آخرت ۾ عافيت ملي وڃي ته تون ڪامياب ٿي وين. (ترمذی، 305/5، حديث: 3523) (2) الله پاڪ ڪان عافيت جو سوال ڪرڻ ان کي وڌيڪ محبوب (يعني پيارو) آهي. (ترمذی، 306/5، حديث: 3526) (3) الله پاڪ ڪان

عَقُو و عافيت جو سوال ڪندا ڪيو ڇو ته يقين (يعني ايمان و دين ۾ ڄاڻ سڃاڻ) کان پوءِ ڪنهن کي عافيت کان وڌيڪ بهتر ڪا شيءِ ناهي ڏني وئي. (ترمذی، 327/5، حديث: 3569۔ مرقاة المفاتیح، 349/5) (4) ٻانهو هن (دعا):

”اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفَاةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ“ (يعني اي الله! مان تو کان دنيا و آخرت ۾ عافيت جو سوال ڪيان ٿو) کان افضل ڪابه دعا ناهين گهرندو.

(ابن ماجه، 273/4، حديث: 3851)

حڪيمُ الأُمَّتِ مفتي احمد يار خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: مُعَافَاتِ ۾ جسماني، روحاني، نفساني، شيطاني تمام آفتن کان سلامتي شامل آهي. (وڌيڪ) صوفياءِ ڪرام فرمائن ٿا ته عافيت انهيءَ ۾ آهي جنهن ۾ رب راضي آهي، لهنذا حضور انور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو حُيُوبِ ۾ زهر ڪائي وڃڻ، فاروق اعظم جو مصطفيٰ جي مصلي مبارڪ تي خنجر ڪائي شهيد ٿيڻ، عثمان غني جو قرآن پڙهندي ذبح ٿيڻ، امام حسين جو بغير داڻي و پاڻي جي پرواني جي مثل، شمع مصطفيٰ تي نثار ٿي وڃڻ، عافيت ئي هو. لهنذا رب ڪريم کان اها عافيت گهرو جيڪا ان جي علم ۾ اسان جي لاءِ عافيت آهي نه اها جيڪا اسان جي علم ۾ اسان جي لاءِ عافيت هجي. الله پاڪ اسان کا ٻنهي جهانن ۾ عافيت و سلامتي عطا فرمائي.

(ماہنامہ فیضانِ مدينه دسمبر 2021)

اٰمِيْنَ بِجَاہِ النَّبِيِّ الْاَمِيْنِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

نيڪ نمازي بڻجڻ جي لاءِ

هر جمعرات نمازِ مغرب کان بعد اوهان جي علائقي ۾ ٿيندڙ دعوتِ اسلامي جي هفتيوار سنتن پري اجتماع ۾ الله ﷻ جي رضا جي لاءِ سُنِين سُنِين نِيَتَن سان سڄي رات شرڪت فرمايو. سنتن جي تربيت جي لاءِ مدني قافلي ۾ عاشقانِ رسول سان گڏ هر مهيني تي ڏينهن سفر ۽ روزانو ”فڪرِ مدينه“ جي ذريعي مدني انعامات جو رسالو پري ڪري هر مدني مهيني جي پهرين تاريخ ۾ پنهنجي ذميدار کي جمع ڪرائڻ جو معمول بڻايو.

منهنجو مدني مقصد: ”مون کي پنهنجي ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش ڪرڻي آهي“ **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ ﷻ** پنهنجي اصلاح جي لاءِ ”مدني انعامات“ تي عمل ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش جي لاءِ ”مدني قافلن“ ۾ سفر ڪرڻو آهي. **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ ﷻ**

عالمي مدني مرڪز فيضانِ مدينه محلہ سوداگران پراڻي سبزي منڊي ڪراچي

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 7213

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net